

Korte mededelingen

VOORJAARSTREK VAN WESPENDIEVEN (Pernis apivorus) OP TEXEL.

Op zaterdag 25 mei 1968 omstreeks 15.00 uur reden wij van De Koog langs de duinrand naar de Staatsbossen. Het was een zonnige dag en er stond een harde noordoosten wind die al een week duurde. Vanaf het eerstvolgende open duinterrein zagen wij hoog boven de bossen 18 roofvogels schroeven die trachtten tegen de wind in te vliegen, doch maar nauwelijks vorderden. Tevoren — om twaalf uur — hadden wij bij de Vuurtoren van De Cocksdorp een Wespendif waargenomen en deze roofvogels nu bleken allemaal Wespendifen te zijn!

Zij gingen heel langzaam in noordoostelijke richting en werden gevolgd door nog twee exemplaren die laag over het bos kwamen aanvliegen, zodat wij op 20 Wespendifen waren gekomen. De steeds hoger cirkelende vogels met de kijkers volgend, zagen wij dat drie zich los maakten van de groep en met de wind naar het bos terugzweefden. Niet lang hierna verschenen zij opnieuw, nu vergezeld van drie andere Wespendifen, en probeerden tegen de sterke wind in bij de rest te komen, wat duidelijk veel moeite kostte. Hierna volgden er nóg twee andere uit het bos. Wij hadden er nu 22 geteld!

Toen er geen roofvogels meer te zien waren, besloten wij onze tocht te vervolgen waarna wij uitkwamen bij een langgerekt weiland aan weerszijden begrensd door bos. Opnieuw zagen wij Wespendifen! Ruim een uur zijn wij blijven kijken. Het was een mooi gezicht om de Wespendifen (lichte en donkere vorm) vóór, achter en boven ons te zien zweven en draaien, soms heel laag over het weiland. De grote troep roofvogels die wij de eerste maal gezien hadden bleek de strijd tegen de wind opgegeven te hebben en kwam in groepjes van vier, vijf, weer „terugwaaïen”. Van grote hoogte kwamen zij naar beneden, het bos in. Het was een schitterende gelegenheid om de Wespendifen van alle kanten te bekijken: onderzijden, bovenzijden, gesloten zowel als gespreide staarten! Er waren ook exemplaren bij met witte vlekken op de vleugels, terwijl enkele vogels opvallend wit van onderen waren met mooie, iets roomkleurige koppen.

Als een extra verrassing kwam er ineens een slankere donkere roofvogel aanvliegen: een Zwarte Wouw, die onmiddellijk door Scholeksters, Kokmeeuwen en Tureluurs werd lastig gevallen. Na een rondvlucht langs de weilanden streek de Wouw neer in een hoge den waar hij echter niet lang met rust gelaten werd door de weidevogels, die het al druk genoeg hadden met het verjagen van Wespendifen. Nadat alle roofvogels over de boomtoppen waren verdwenen, zijn wij verder gegaan.

Om 18.30 uur vloog er achter het Juliana Hotel, De Koog, nog een Wespendif in oostelijke richting, nagezeten door Kokmeeuwen.

Gedurende de nacht draaide de wind helemaal naar W.Z.W., gepaard

gaande met slagregens. Hierop volgde een zondag „potdicht” van mist en regen.

Om een uur of 12 zagen wij bij de Waalenburg een W e s p e n d i e f overgaan, met veel lawaai uitgeleide gedaan door wolken vogels van dit drassige gebied; hij verdween in oostelijke richting.

Hoeveel Wespendienven er in het totaal op het eiland waren valt moeilijk vast te stellen. Wij kunnen alleen instaan voor de door ons waargenomen roofvogels: 22 W e s p e n d i e v e n en 1 Z w a r t e W o u w. Volgens de Avifauna van Texel (1963) is er tot nu toe slechts één maal een Zwarte Wouw waargenomen, t.w. op 20 november 1931. Dit zou dus op een eerste voorjaarswaarneming wijzen.

P. Meeth.

[Voor verdere gegevens over grote aantallen Wespendienven op de trek zie o.a. De Ned. Vogels : 485; Limosa 38 : 37 en 40 : 25 (t.K.)]

ENKELE ♂ EX. VAN DE BLAUWE KIEKENDIEF (Circus cyaneus) IN JEUGDKLEED BROEDVOGEL OP AMELAND IN 1968.

Tijdens een vakantieverblijf op Ameland van 25 mei—15 juni 1968, werden op 3 ver uiteenliggende plaatsen op het eiland Ameland regelmatig prooi-overdrachten waargenomen tussen 2 exemplaren van de Blauwe Kiekendief in ♀ kleed. De prooi-overgave vond steeds op de gebruikelijke wijze in de lucht plaats, waarbij vaak het karakteristieke „pie-e” van één van de vogels werd gehoord.

Aangezien vliegvlugge jongen van deze soort in de bovengenoemde periode nog niet te verwachten zijn, en bovendien van de jachtopziener, de heer S. Timmer, werd vernomen dat alle jongen op het gehele eiland, voorzover reeds aanwezig, nog klein waren, nam mijn belangstelling toe, omdat het vermoeden rees, dat het hier 3 ♂ ♂ in jeugdkleed betrof. Hoewel uiteraard steeds van grote afstand werd waargenomen, viel bij alle 3 plaatsen al spoedig op, dat de prooi-brengende exemplaren iets kleiner waren dan de prooi-ontvangende, terwijl de eerstgenoemde vogels hoewel zeer gelijkend op de laatstgenoemde, op de gehele bovenzijde iets lichter bruin van kleur waren.

Dat er hier sprake moest zijn van juveniele ♂ ♂ werd bevestigd toen één der exemplaren na een prooi-overdracht eens vlak langs vloog, waardoor waargenomen kon worden, dat er zich ongeveer ter hoogte van de overgang van hand- in armpennen een kleine lichtblauwe plek op de bovenzijde van de vleugels bevond.

M. H. B. v. d. Beek.

Naschrift.

Niethammer (Handbuch der Deutschen Vogelkunde, II (1938): 219) schreef reeds: „Geschlechtsreife: Bereits junge, noch unausgefärbte ♂ balzen (E. Hesse, J. Orn. 1912) und horsten auch (Banzhaf briefl.)” (t.K.).